HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ואם עד שלא כיפרו הבעלים תרעה עד שתסתאב ותמכר [ו] ויקחו בדמיה אחרת ועושה תמורה ומועלין בה: גמ' [ז]מאי שנא סיפא דמיפלגי ומאי שנא סיפא דקא מיפלגי רישא [ח]לבא כולן שלמים מת [ט]והיו לו מעות סתומין יפלו לנדבה [י]מעות מפורשים דמי חמאת ילכו לים המלח [יא] לא נהנין ולא מועלין דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן [יב]דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד [יג]ואין טעונין לחם: גמ' מתקיף לה ריש לקיש ולית[יד]י נמי המפריש מעות [טו] לקינים לא נהנין ולא מועלין מפני שהן ראוין להביא תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן אמר רבא אמרה תורה [טז]במעות סתומין הבא שלמים אמרה תורה [יז]הבא תורין שלא הגיע זמנן (א) [יח] אינן ראויין למזבח: [יט]רבי שמעון אומר הדם קל [כ] בתחלה וחמור בסופו נסכין חמור בתחלתן וקל בסופן [כא] [כב]דם בתחלתו אין מועלין יצא לנחל קדרון [כג] מועלין בו [כד][כה]נסכין בתחלתן מועלין בהן ירדו לשיתין אין מועלין בהן: גמ' ת"ר [כו]מועלין בדמים דברי ר' מאיר ור"ש וחכ"א אין מועלין מ"ט דמ"ד אין מועלין [כז] אמר עולא אמר קרא [כח]ואני נתתיו לכם שלכם הוא דבי ר' ישמעאל תנא לכפרה נתתיו ולא למעילה רבי יוחנן אמר אמר קרא [כט]כי הדם הוא בנפש יכפר (א) [ל] לפני כפרה כלאחר כפרה הוא מה לאחר כפרה אין בו מעילה אף לפני כפרה אין בו מעילה ואימא [לא] מה לפני כפרה יש בו מעילה אף לאחר כפרה יש בו מעילה וכי יש לך דבר שנעשית מצותו ויש בו מעילה אמאי לא הרי מאי טעמא דמאן דאמר אין מועלין בה [לב] דלא כיפרו בעלים משום דלא חזלא [לג] ועושה תמורה ומועלין בה. כיון דלא כיפרו בעלים משום דלא חזלא לאיבוד כדאמר מרעה כו': מאי שנא סיפא דמיפלגי. כלומר דמפליג עיברה שנתה ושמנתה בעלת מום מהני תלת דריש"ג ולא תני כולהו בחד נמא ומשני ריש"ג פסקיה ליה דבכל עניין תמות אין כיפרו אין לא כיפרו אבל סיפא לא פסקיה ליה דבכל עניין אין כיפרו בין לא כיפרו אבל סיפא לא פסקיה ליה דלא חזלא לאיבוד כדאמר מרעה כו': [לד] תני נבי תמורה. בפרק ולד תמורת (תמורה דף כא:): מיכת כי הכא ותרוייהו למה לי ומשני התם משום תמורה כלומר מגב דתני [לה] להו משום תמורה עיקר [לו] תנא נמי [לז] דין למין עושין תמורה: המפריש מעות [לח] לנזירותו לא נהנין ולא מועלין. מפני שהן ראויין להביא תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן אמר רבא אמרה תורה במעות סתומין הבא שלמים אמרה תורה הבא תורין שלא הגיע זמנן (ב) [לט] אינן ראויין למזבח: רבי שמעון אומר הדם קל בתחלה וחמור בסופו נסכין חמור בתחלתן וקל בסופן דם בתחלתו אין מועלין יצא לנחל קדרון מועלין בו נסכין בתחלתן מועלין בהן ירדו לשיתין אין מועלין בהן: גמ' ת"ר מועלין בדמים דברי ר' מאיר ור"ש וחכ"א אין מועלין מ"ט דמ"ד אין מועלין אמר עולא אמר קרא ואני נתתיו לכם שלכם הוא דבי ר' ישמעאל תנא לכפרה נתתיו ולא למעילה רבי יוחנן אמר אמר קרא כי הדם הוא בנפש יכפר לפני כפרה כלאחר כפרה הוא מה לאחר כפרה אין בו מעילה אף לפני כפרה אין בו מעילה ואימא מה לפני כפרה יש בו מעילה אף לאחר כפרה יש בו מעילה וכי יש לך דבר שנעשית מצותו ויש בו מעילה אמאי לא הרי מאי טעמא דמאן דאמר אין מועלין בה. כיון דלא כיפרו בעלים משום דלא חזלא לאיבוד כדאמר מרעה כו': מאי שנא סיפא דמיפלגי. כלומר דמפליג עיברה שנתה ושמנתה בעלת מום מהני תלת דריש"ג ולא תני כולהו בחד נמא ומשני ריש"ג פסקיה ליה דבכל עניין תמות אין כיפרו בין לא כיפרו אבל סיפא לא פסקיה ליה דלא חזלא לאיבוד כדאמר מרעה כו': [לד] תני נבי תמורה. בפרק ולד תמורת (תמורה דף כא:): מיכת כי הכא ותרוייהו למה לי ומשני התם משום תמורה כלומר מגב דתני [לה] להו משום תמורה עיקר [לו] תנא נמי [לז] דין למין עושין תמורה: המפריש מעות [לח] לנזירותו לא נהנין ולא מועלין. מפני שהן ראויין להביא תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן אמר רבא אמרה תורה במעות סתומין הבא שלמים אמרה תורה הבא תורין שלא הגיע זמנן (ב) [לט] אינן ראויין למזבח: רבי שמעון אומר הדם קל בתחלה וחמור בסופו נסכין חמור בתחלתן וקל בסופן דם בתחלתו אין מועלין בו [מ][מא]נסכין בתחלתן מועלין בהן ירדו לשיתין אין מועלין בהן: גמ' ת"ר [מב]מועלין בדמים דברי ר' מאיר ור"ש וחכ"א אין מועלין מ"ט דמ"ד אין מועלין [מג] אמר עולא אמר קרא [מד]ואני נתתיו לכם שלכם הוא דבי ר' ישמעאל תנא לכפרה נתתיו ולא למעילה רבי יוחנן אמר אמר קרא [מה]כי הדם הוא בנפש יכפר [מו] לפני כפרה כלאחר כפרה הוא מה לאחר כפרה אין בו מעילה אף לפני כפרה אין בו מעילה ואימא [מז] מה לפני כפרה יש בו מעילה אף לאחר כפרה יש בו מעילה וכי יש לך דבר שנעשית מצותו ויש בו מעילה אמאי לא הרי מאי טעמא דמאן דאמר אין מועלין בה. כיון דלא כיפרו בעלים משום דלא חזלא לאיבוד כדאמר מרעה כו': מאי שנא סיפא דמיפלגי. כלומר דמפליג עיברה שנתה ושמנתה בעלת מום מהני תלת דריש"ג ולא תני כולהו בחד נמא ומשני ריש"ג פסקיה ליה דבכל עניין תמות אין כיפרו בין לא כיפרו אבל סיפא לא פסקיה ליה דלא חזלא לאיבוד כדאמר מרעה כו': [לד] תני נבי תמורה. בפרק ולד תמורת (תמורה דף כא:): מיכת כי הכא ותרוייהו למה לי ומשני התם משום תמורה כלומר מגב דתני [לה] להו משום תמורה עיקר [לו] תנא נמי [לז] דין למין עושין תמורה: המפריש מעות [לח] לנזירותו לא נהנין ולא מועלין. מפני שהן ראויין להביא תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן אמר רבא אמרה תורה במעות סתומין הבא שלמים אמרה תורה הבא תורין שלא הגיע זמנן (ב) [לט] אינן ראויין למזבח: רבי שמעון אומר הדם קל בתחלה וחמור בסופו נסכין חמור בתחלתן וקל בסופן דם בתחלתו אין מועלין בו [מ][מא]נסכין בתחלתן מועלין בהן ירדו לשיתין אין מועלין בהן: גמ' ת"ר [מב]מועלין בדמים דברי ר' מאיר ור"ש וחכ"א אין מועלין מ"ט דמ"ד אין מועלין [מג] אמר עולא אמר קרא [מד]ואני נתתיו לכם שלכם הוא דבי ר' ישמעאל תנא לכפרה נתתיו ולא למעילה רבי יוחנן אמר אמר קרא [מה]כי הדם הוא בנפש יכפר [מו] לפני כפרה כלאחר כפרה הוא מה לאחר כפרה אין בו מעילה אף לפני כפרה אין בו מעילה ואימא [מז] מה לפני כפרה יש בו מעילה אף לאחר כפרה יש בו מעילה וכי יש לך דבר שנעשית מצותו ויש בו מעילה אמאי לא הרי

תורה אור השלם

1. כִּי נֶפֶשׁ הַבָּשָׂר בַּדָּם הוּא וַאֲנִי נְתַתִּיו לָכֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי הַדָּם הוּא בַּנֶּפֶשׁ יְכַפֵּר: ויקרא יז יא

הגהות מהר"י לנדא

[א] תוס' ד"ה תרי מיעוטי כו' באחד אין בלמדין. מלא מין נמקך ועי' יומא ס ע"ב תוס' ד"ה תרי מיעוטי:

רבינו גרשום

בהן לכתחלה הואיל וקדושיו הוו ואם נהנו אין מועלין בהן מדאוריית' אלא מדרבנן דמיית' קרן לחוד: ואם עד שלא כיפרו בעלים. שנדיין לא כיפרו באחרת ורוצים להתכפר בדמי אלו אותה שהיא בעלת מום כיון דמסאבא וקיימה תמכר לאלתר ויביא חטאת בדמיה ואותה שעיברה שנתה תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמיה אחרת: ועושה תמורה ומועלין בה. הואיל דיש בהן קדושת דמים: מאי שנא רישא. הני תלת דלא קא מפליג בהו רישא פסיק ליה דבין משכיפרו ובין עד שלא נתכפרו לעולם ימותו ואי' דאמר מה הפלגה איכא למיעבד להו ברישא: הא תנא ליה גבי תמורה. ליה נמי כי האי גוונא: תנא התם אגב (דאידחי) דאיירי בתמורה והכא משום מעילה: המפריש מעות לנזירותו. ולא פירש אלו לעולתי ואלו לחטאתי ואלו לשלמים: לא נהנין ולא מועלין. בכל אותן המעות. מפני שהן ראויין. ראוי לבוא כולן לשלמים. כלומר דמכל מעה ומעה מצינן למימר זו לשלמים הפריש ושלמים קדשים קלים ניתנו ואין בהן מעילה כדתנן בפרק קמא קדשים קלים לפני זריקת דמים כו' ומ"ש אוזל לקולא דאי אמרת נימא שהן ראויין לבוא כולן עולה ואית בהו מעילה מ"מ דמי קדשים קלים יש בהן דאינן בני מעילה ואי קא מיתני עלייהו קרבן מעילה אישתכח דקא מיתני חולין לעזרה הילכך אזיל לקולא בהן לכתחלה הואיל וקדושתן הוו ואם נהנו אין מועלין בהן מדאוריית' אלא מדרבנן דמיית' קרן לחוד: ואם עד שלא כיפרו בעלים. שנדיין לא כיפרו באחרת ורוצים להתכפר בדמי אלו אותה שהיא בעלת מום כיון דמסאבא וקיימה תמכר לאלתר ויביא חטאת